

UNIVERSITY OF MUMBAI
No. UG/334 of 2017-18

CIRCULAR:-

All the Principals/Directors of the affiliated colleges and recognized Institutions and the Heads of the University Departments are hereby informed that the recommendations of the Board of Deans at its meeting held on 3rd October, 2017 on the proposal submitted by the Academic Authority in pursuance of section 34 (2) of Maharashtra Public Universities Act, 2016 has been accepted by the Academic Council at its meeting held on 11th October, 2017 vide Item No.9.1 and in accordance therewith the following Faculties are being constituted:-

- i) Faculty of Science & Technology,
- ii) Faculty of Commerce & Management,
- iii) Faculty of Humanities
- iv) Faculty of Interdisciplinary Studies

It was further resolved that, all the erstwhile Proposals/cases considered/Processed as per the Faculties Constituted as per the provisions of Maharashtra Universities Act, 1994 shall be subsequently amended and be considered/processed according to the new faculties. The subjects as per the annexed sheet " A "be included in the respective Faculties. The same is available on the University's website : www.mu.ac.in.

MUMBAI - 400 032
January, 2018

(Dr. Dinesh Kamble)
I/c REGISTRAR

To,

The Principals/Directors of the affiliated colleges and Recognized Institutions and the Heads of all University Departments.

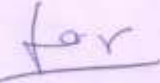
No. UG/334-A of 2018

MUMBAI-400 032

5th January, 2018

Copy forwarded with Compliments for information to:-

1. The I/c Deans of Faculties.
2. The Co-ordinator, all Faculties.
3. The Director, Board of Examinations and Evaluation.
4. The Director, Board of Students Development.
5. The Co-ordinator, University Computerization Centre.
6. All Deputy Registrar.

(Dr. Dinesh Kamble)
I/c REGISTRAR

Annexure - V A

विज्ञान व तंत्रज्ञान विद्याशाखा
(Faculty of Science & Technology)

Sr. No.	BOS in the Subject	Sr. No.	BOS in the Subject
	SCIENCE		TECHNOLOGY
1	गणित (Mathematics)	26	स्वापत्य अभियांत्रिकी (Civil Engg.)
2	संख्याशास्त्र (Statistics)	27	यंत्र अभियांत्रिकी (Mechanical Engg.)
3	भौतिकशास्त्र (Physics)	28	विद्युत अभियांत्रिकी (Electrical Engg.)
4	जीव-भौतिक शास्त्र (Bio-Physics)	29	रसायन अभियांत्रिकी (Chemical Engg.)
5	रसायन शास्त्र (Chemistry)	30	इलेक्ट्रॉनिक्स अभियांत्रिकी (Electronics Engg.)
6	जीव-रसायन शास्त्र (Bio- Chemistry)	31	इलेक्ट्रॉनिक्स आणि टेलीकॉम्युनिकेशन अभियांत्रिकी (Electronics and Telecommunication Engg.)
7	न्यायसहायक विज्ञान (Forensic Science)	32	संगणक अभियांत्रिकी (Computer Engg.)
8	उपयोगित जीवशास्त्र (Applied Biology)	33	माहिती तंत्रज्ञान (अभियांत्रिकी) (Information Technology)
9	वनस्पती शास्त्र (Botany)	34	रेल्वे अभियांत्रिकी (Railway Engineering)
10	प्राणी शास्त्र (Zoology)	35	वास्तुशास्त्र (Architecture)
11	सूक्ष्मजीवशास्त्र (Micro-Biology)	36	संगणक उपयोजन (Computer Application)
12	आण्विक जीवशास्त्र (Molecular Biology)	37	औषध निर्माण शास्त्र (Pharmacy)
13	आयुर्विज्ञान शास्त्र (Life Sciences)		
14	पर्यावरणशास्त्र (Environmental Sciences)		
15	जीव-तंत्रज्ञान शास्त्र (Bio-Technology)		
16	जीवविवेक्षण शास्त्र (Bio-analytical Sciences)		
17	नॅनो सायन्स आणि नॅनो टेक्नोलॉजी (Nano Sciences & Nano Technology)		
18	भूशास्त्र (Geology)		
19	नौकानयन शास्त्र (Nautical Science)		
20	विमान चालन शास्त्र (Aviation)		
21	गृहविज्ञान शास्त्र (Home Science)		
22	सागरी आतिथ्य अभ्यासक्रम (Maritime Hospitality Studies)		
23	अतिथ्य अभ्यासक्रम (Hospitality Studies)		
24	माहिती तंत्रज्ञान (Information Technology)		
25	संगणक शास्त्र (Computer Science)		

far

Annexure - A

वाणिज्य व व्यवस्थापन विद्याशाखा
(Faculty of Commerce & Management)

Sr. No.	BOS in the Subject
	Commerce
1	वाणिज्य (Commerce)
2	व्यवसाय अर्थशास्त्र (Business Economics)
3	लेखाशास्त्र (Accountancy)
4	व्यवसाय व्यवस्थापन (Business Management)
5	अधिकोष आणि वित्तव्यवस्था (Banking & Finance)
6	वित्तीय बाजार (Financial Market)
7	व्यापार, वाहतूक आणि उद्योग (Trade, Transport & Industry)
	Management
8	सामान्य व्यवस्थापन (General Management)
9	संरचना व्यवस्थापन (Systems Management)
10	कार्यन्वित व्यवस्थापन (Operations Management)
11	मानवी संसाधन विकास (Human Resources Development)
12	विपणन व्यवस्थापन (Marketing Management)
13	वित्तव्यवस्था व्यवस्थापन (Finance Management)
14	आतिथ्य व्यवस्थापन (Hospitality Management)

आंतर-विद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखा
(Faculty of Inter-Disciplinary Studies)

Sr. No.	BOS in the Subject
1	शिक्षणशास्त्र (Education)
2	विशेष शिक्षणशास्त्र (Special Education)
3	शारीरिक शिक्षण (Physical Education)
4	उपयोजित कला आणि रचना (Applied Arts & Design)
5	सूक्ष्म कला - चित्रकला & शिल्पकला (Fine Arts - Painting & Sculpture)
6	हिंदुस्तानी संगीत (Hindustani Music)
7	नृत्य (Dance)
8	नाट्य कला शास्त्र (Theatre Arts)
9	प्रयोगात्मक लोककला (Performing Folk Arts)
10	इंटेरियर डिजाईन (Interior Design)

for

Annexure 'A'
मानवविज्ञान विद्याशाखा (Faculty of Humanities)

Sr. No.	BOS in the Subject	Sr. No.	BOS in the Subject
1	मराठी (Marathi)	21	इतिहास व पुरातत्व शास्त्र (History & Archeology)
2	हिंदी (Hindi)	22	प्राचीन भारतीय इतिहास संस्कृती आणि बौद्धिक अभ्यासक्रम (Ancient Indian History Culture & Buddhist Studies)
3	इंग्रजी साहित्य (English Literature)	23	लॉकशास्त्र आणि तत्वज्ञान (Logic & Philosophy)
4	संस्कृत, पाली आणि प्राकृत (Sanskrit, Pali & Prakrit)	24	मानसशास्त्र (Psychology)
5	गुजराती (Gujarati)	25	समाज कार्य (Social Work)
6	उर्दू (Urdu)	26	ग्रामीण विकास (Rural Development)
7	सिंधी (Sindhi)	27	शहरी आणि ग्रामीण व्यवस्थापन (Urban & Rural Management)
8	कन्नडा (Kannada)	28	ग्रंथालय आणि माहितीशास्त्र (Library & Information Science)
9	जर्मन (German)	29	संतापन आणि वृत्तपत्रविद्या (Communication & Journalism)
10	रशियन (Russian)	30	जन माध्यम (Mass Media)
11	चिनी (Chinese)	31	विस्तार कार्य (Extension Work)
12	लॅटीन, ग्रीक आणि मॉडर्न युरोपियन भाषा (Latin, Greek & Modern European Languages)	32	विकास प्रशासन (Development Administration)
13	पर्सियन, अरेबिक, इस्लामिक संस्कृती इत्यादी (Persian, Arabic, Islamic Culture Etc.)	33	भूगोल (Geography)
14	भाषाशास्त्र (Linguistics)	34	श्रम विज्ञान (Labour Studies)
15	अफ्रिकन स्टडीज (African Studies)	35	संरक्षण आणि धोरणात्मक अभ्यास (Defense & Strategic Studies)
16	मध्य युरेशिया अभ्यासक्रम (Central Eurasian Studies)	36	नेतृत्व आणि विकास (Leadership & Development)
17	तुलनात्मक साहित्य (Comparative Literature)	37	राष्ट्रीय सेवा योजना (National Service Scheme)
18	अर्थशास्त्र (Economics)	38	पायाभूत अभ्यासक्रम (Foundation Course - for all Faculty)
19	राज्यशास्त्र (Politics)	39	विधी (Law)
20	समाजशास्त्र (Sociology)		

for